

GARANCIA

Középponti szerepben a KKV- és az agrárhitelezés

Az FHB Bank Zrt. Magyarország egyik legaktívabb hitelintézete. A hazai KKV-szektor és az agrárágazat finanszírozásában is fontos pozíciót tölt be. A banki stratégia jelentősen növekvő szerepvállalásra törekszik a fenti területeken. Hogyan ítéli meg a bank a KKV-k és az élelmiszer-gazdaság hitelezését? Milyen elképzelések rajzolódnak ki és lépések történtek, illetve mit tervez az FHB e vállalkozói kör kiszolgálására? Mi lehet a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk Takács Zoltánnal az FHB Bank Zrt. vezérigazgató-helyettesével.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a bank?

Az FHB Bank 2015 szeptemberében csatlakozott a takarékszövetkezetek integrációjához. A csatlakozás óta üzleti aktivitásunkban egyre közelebb kerültünk a takarékszövetkezetekhez, és a jövőben a Takaréék Csoport tagjaként törekszünk a hazai tulajdonban lévő kis és középvállalatok meghatározó bankjává válni. Az FHB Bank alapvetően új szereplő a vállalati banki piacon, hiszen a kereskedelmi banki tevékenységét is közel tíz éve kezdte meg, és fokozatosan fordultunk a KKV-szektor felé. Ugyanakkor üzletileg a válság utáni időszakban is aktívak voltunk, jelentős kihelyezői voltunk a Növekedési Hitelprogramnak. A vállalkozások finanszírozása iránti elkötelezettségünket mi sem bizonyítja jobban, hogy más bankokkal ellentétben mi bővítettük az elmúlt években a hitelezői hálózatunkat, és az egyedi megoldásokra és kiszolgálásra hangsúlyt helyező üzletpolitikánknak köszönhetően a tavalyi évben is több mint 20%-kal növeltük a vállalati hitelállományunkat.

„A vállalkozás finanszírozási igényéhez, illetve aktuális finanszírozási struktúrájához igazítjuk a hitelkonstrukciót”
Takács Zoltán

Mi lehet a szerepe a KKV-szektorban a banki elképzelések megvalósításában?

Az FHB Bank a Takaréék Csoport részeként jelen kíván lenni, nem csak a takarékszövetkezetek mikro- és kis-

vállalati kiszolgálásában, hanem azon középvállalati kapcsolatokban is, ahol a takarékok az elmúlt időszakban visszaszorultak, vagy méretük, tőkeerejük miatt nem tudtak kellően nagy hiteletet nyújtani a velük kapcsolatban álló partnereiknek. A takarékszövetkezeti integrációban lévő szinergia lehetőségeit kihasználva erőteljes növekedési elképzeléseink vannak, amellyel a vidék bankjának szerepe mellett a megyeszékhelyeken és Budapesten is erősíteni kívánjuk üzleti aktivitásunkat. Ennek támogatására szolgál az MFB Pontok működtetésére létrehozott Konzorcium, amelyen keresztül a KKV-k részére több százmilliárd forint értékben érhető el kedvezményes, sokszor 0%-os kamatozású, vagy vissza nem térítendő támogatásokkal kombinált fejlesztési források.

Kiemelt figyelmet fordítunk az agrárfinanszírozás további fejlesztésére. A takarékszövetkezeti integráció hagyományosan erős az őstermelők, az egyéni gazdaságok pénzügyi kiszolgálásában. Ebben jelenleg is közel 50%-os piaci részesedésünk van. A feladatunk, hogy a helyismeretünkre és helyi kapcsolatainkra alapozva a családi gazdaságok mellett a középüzemek és nagyüzemek irányában is erősítsük piaci pozíciónkat. Ezt segítik a két éve elkezdett, és ma már szép eredményeket mutató eszközlízing, elsősorban mezőgazdasági géplízing üzletágunk fejlődése, a földhitelezésben mutatott aktivitásunk, és a támogatás-finanszírozási megoldásaink, amelyekkel akár több évre is biztosítani tudjuk a termelés forrásait ügyfeleinknek.

2

A hagyományos ügyfél kiszolgálás mellett folyamatosan fejlesztjük a Takarékné Agrárközpontot is, amely tanácsadói, szakértői szolgáltatásaival áll ügyfeleink szolgálatára.

Az agrárhitelezési politikának melyek a főbb jellemzői?

Az FHB fontos szerepet tölt be a mezőgazdasági finanszírozáson belül a termőföld alapú hitelezésben, jelzálogpiaci hátterének, illetve hagyományainak köszönhetően, hiszen az FHB Bankcsoport 1997-ben Földhitel és Jelzálogbankként kezdte meg a tevékenységét, amelyet 2006-ban bővített kereskedelmi banki szolgáltatásokkal. Magyarországon működő, magyarországi döntéshozatallal rendelkező bankként a hazai vállalkozói kör, és ezen belül a mezőgazdaságban működő vállalkozások iránt fennállása óta elkötelezett az FHB Bank, szolgáltatásai között hangsúlyos szerepet kap az agrárium finanszírozása. Az agrárszektor (a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és a kapcsolódó beszállító, illetve vevő vállalkozások) hitelezése már eddig is az egyik legfontosabb területe volt az FHB finanszírozási tevékenységnek.

Melyek az agrárfinanszírozás sajátosságai?

Az agrárium speciális finanszírozási konstrukciókat igényel, tekintettel az erősen szezonális jellegre, a termőföld fedezetű biztosítéki struktúrára, illetve a támogatások előfinanszírozásának a fontosságára. Ezért a vállalkozás finanszírozási igényéhez, illetve aktuális finanszírozási struktúrájához igazítjuk a hitelkonstrukciót, amelynek köszönhetően a folyósított összeg a cég tevékenységét a leghatékonyabban szolgálja. Ezzel járulhatunk hozzá a vállalkozás versenyképességének javításához. A termőföld alapú finanszírozásban az FHB releváns szakmai tapasztalattal rendelkezik, ügyfeleinknek testreszabott feltételekkel nyújtunk finanszírozást akár tíz évre is: a szektor specialitásának tekinthetőek a termőföld fedezet mellett folyósítható hitelek, legyen szó termőföld vásárlásáról, beruházásról, forgóeszköz- vagy egyéb hitelről.

A bank stratégiájában a jövőben is nagy hangsúly helyeződik az agrárium finanszírozására, forgóeszköz-, vagy beruházási hitel, akár támogatás előfinanszírozás révén. A mezőgazdaságban ígéretes üzleti lehetőségekkel rendelkező, zömmel pontosan fizető, megbízható ügyfelekkel lehet találkozni. A széleskörű nemzeti és uniós támogatási rendszer is hozzájárul, hogy az agráriumban sokat javult a pénzügyi kiszámíthatóság. Az élelmiszeripart azonban nagyobb kockázatúnak ítéljük meg.

A közvetlen ügyfélkapcsolat-tartásnak mekkora szerepet tulajdonítanak?

Hiszünk a személyes kiszolgálás fontosságában. Ügyfeleinket dedikált vállalati referensek segítik a banki termékek elérésében. A kollégáink feladata, hogy a tárgyalásaik során megértsék, milyen szolgáltatási igényekkel keresnek meg bennünket partnereink, milyen megoldási lehetőségekkel tudunk a legjobban megfelelni az adott üzleti helyzetnek. Azt tapasztaljuk, hogy ügyfeleink a megbízhatóságot keresik, azt a támogató és megoldó képességet, amely hitelessé teszi a bank képviselőit, hogy nem csak akkor tudnak a vállalkozások mellé

állni, ha sűt a nap, hanem a dolgozabb időszakban is segítik az ügyfeleik fejlődését, problémáik megoldását. Az elmúlt két év szervezettefejlesztésének hatására ma már minden megyeszékhelyen rendelkezésre állnak ügyfeleink részére tapasztalt és felkészült vállalati referens kollégáink, akik a napi kapcsolattartás során munkájukkal győzik meg ügyfeleinket, hogy jó választás volt minket finanszírozói partnerré választani.

Hogyan veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalásnak kulcsfontosságú szerepe van az életképes, de olykor a banki hitelképességi elvárásoknak nem teljesen megfelelő vállalkozások banki hitelforráshoz jutásában. Az elegendő fedezettel nem rendelkező, kockázatosabb finanszírozású vállalkozások helyzetbe hozását alapozza meg az alapítványi kezességnyújtás. Általában egyedi, fix paraméterekkel rendelkező termékmegállapodásokon keresztül veszünk igénybe a készfízető kezességet, amelynek a hitelfelvételek támogató szerepe is van, hiszen a garancia díjazása nagyon kedvező. Az alapítványi kezességnyújtás lényegében kiterjeszti azt a kört, ahonnan a bank által finanszírozott ügyfelek kikerülhetnek, hozzájárulva a banki üzleti lehetőségek bővítéséhez.

Nagy lehetőséget látok a dinamikus fejlődő vállalkozások esetében is az AVHGA kezességvállalási programjaiban. A hazai vállalkozások tőkeszegények, jelenleg még a felhalmozási, növekedési szakaszban vannak. A növekedésük mind fejlesztési források tekintetében, mind a működéshez szükséges források tekintetében többet kíván, mint amennyi saját tőkével a cégek rendelkeznek. Ezt a növekedési szakaszt, amikor a cégek még rendkívül sérülékenyek, és kiszolgáltatottak piaci és pénzügyi kapcsolataiknak, lehet kellően megtámogatni, kiegészíteni az Alapítványi kezességvállalási programjaival.

Hogyan alakulhat a következő években a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

A gazdasági helyzet javulása, és az MNB kedvező kamatpolitikájának köszönhetően érezhetően növekszik a KKV szektor hitelfelvételi hajlandósága. Megítélésünk szerint ez fokozódni fog a további uniós fejlesztési források megítélésével, és a bankok nagy kihívás előtt állnak a vállalkozások beruházási elképzeléseinek kiszolgálásában.

Már most is és az előttünk álló években is az uniós pályázati támogatásokkal megvalósuló fejlesztések finanszírozása lesz a mikro-, kis- és középvállalati banki üzletág (például hitelezés, lízing) egyik meghatározó területe. Ugyanakkor a gazdasági növekedés is fokozatosan növeli a várható hitelkeresletet. Mindez az agráros és nem agráros hitelezési területre egyaránt érvényes. Az agrárhitelezés területén fokozzuk az aktivitásunkat a lízing piacon, a Földet a gazdáknak program után is aktív szereplői kívánunk lenni a hagyományos földforgalom finanszírozásának, illetve várjuk, hogy az elbírálás alatt lévő állattenyésztési és egyéb fejlesztési pályázatok nyertesei megkapják az értesítéseket, mivel a megvalósítási szakaszba kell fordítani a fejlesztéseket, hogy azok hatékonyan segíteni tudják az ágazat versenyképességének javítását a jövőben.

Az állattenyésztési ágazat fejlesztése

3

Az állattartás a hazai mezőgazdaság meghatározó szegmense, ezért a kormány agrárpolitikájában központi szerepet kap az állattenyésztés fejlesztése, illetve az állattartás és a növénytermelés egyensúlyának helyreállítása. A Földművelésügyi Minisztérium arra törekszik, hogy a lehető legnagyobb forrást biztosítsa az állattartók részére. A 2014-2020 közötti ciklusban az Európai Unió agrártámogatásából az előző támogatási időszakhoz képest mintegy 180 milliárd forinttal több támogatási összeg jut az állattartó ágazatnak. Az agrártárca a nemzeti költségvetésből is évi több milliárd forintos többletforrást biztosít 2020-ig az állattenyésztés részére.

Folyamatosan halad az agrártámogatások kifizetése

A Magyar Államkincstár (Kincstár) 2017. január 1-jétől látja el a mezőgazdasági és vidékfejlesztési európai uniós kifizető ügynökségi tevékenységet, és gondoskodik a nemzeti agrár-vidékfejlesztési támogatások kifizetéséről is. A Kincstár célja, hogy az előírt ellenőrzéseket követően, a jogszabályok betartása mellett a lehető leggyorsabban fizesse ki a megítélt támogatásokat a gazdálkodóknak. Ennek megfelelően a Kincstár 2017. május végéig mintegy 120 milliárd forint agrár- és vidékfejlesztési támogatást utalt át a gazdálkodóknak.

A zöldítésre 119 ezer ügyfélnek mintegy 40 milliárd forintot, a SAPS alaptámogatásra több mint 10 ezer gazdálkodónak 10 milliárd forintot fizetett ki ebben az évben a Kincstár. A 2017. június 30-i határidő előtt minden jogosult gazdálkodó hozzájutott a neki járó közvetlen támogatási összeghez. A belpiaci intézkedések esetében összesen több mint 5, a nemzeti intézkedések esetében közel 21 milliárd forint folyósítása történt meg. Ezen belül mintegy 8,5 milliárd forint jutott a baromfi, sertés valamint tenyészkoca állattartói támogatásokra, 2,5 milliárd forint pedig iskolatej és iskolagyümölcs programokra. Az állatbetegségek megelőzését 4, a zöldség-gyümölcs termelői csoportok és szervezetek támogatását majd 2 milliárd forintos támogatás segítette.

A Vidékfejlesztési Program pályázataira eddig több tízezer támogatási kérelem érkezett be. A jogosult-

A tenyésztési feladatok támogatásának külön is kiemelkedő szerepe van az állattenyésztés fejlesztésében. Ezt szolgálja a nemzeti állattenyésztési programok (szarvasmarha, juh, kecske, sertés, kisállatok, ló) végrehajtása. 2017-ben 1,3 milliárd forintos támogatási forrás áll rendelkezésre, amit törzskönyvezésre, teljesítmény-vizsgálatokra és tenyészérték-becslésre fordíthatnak a tenyésztő-szervezetek. Megkülönböztetett figyelem irányul a védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajtákra is. Géntartaléki szerepükön túl ezek a fajták meghatározott tájegységhez, vidékhez, lakossághoz, kultúrkörhöz kapcsolódnak, a természetszerű állattartás hagyományait őrzik.

ságellenőrzések ütemezetten haladnak, a tartalmi értékelés az állami projektértékelői rendszerben gyorsított ütemben zajlik. A különféle területalapú és termeléshez kötött támogatási jogcímek esetében folyamatosak a kifizetések.

A szőlő szerkezet-átalakítás támogatása

A 142/2012. (XII. 27.) VM rendelet alapján a 2016/2017-es borpiaci évben is igényelhető a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és -átállításához kapcsolódó támogatás.

A szőlészettel foglalkozó gazdálkodók a szóban forgó rendelet alapján jóváhagyott egyéni tervük szerint megvalósított ültetvény-szerkezetváltás alapján támogatás kifizetését igényelhetik.

A támogatási kérelem a szerkezetátalakítási feladatok végrehajtását követően, de legkésőbb a megvalósítást követő borpiaci évben nyújtható be. Így 2017-ben április 1. és július 17. között van lehetőség a támogatási kérelmek beadására.

Spárga Csengődről

A magyarok nem tartoznak a spárgafogyasztó népek közé. Egyszerűen nincs hagyománya e növénynek a hazai konyhában. Kevesen fogyasztják, kevesen termelik. Amit előállítunk, elsősorban exportra megy Nyugat-Európába. Batizné Somogyi Nóra egyéni vállalkozó kertészmérnök a Kiskunságban, a csengődi homokon foglalkozik viszonylag nagy területen spárgatermesztéssel.

Őseitől kapott földszeretete és a véletlen találkozása hozta létre ezt a vállalkozást. Így vall erről Batizné Somogyi Nóra.

- Én hetedéziglen paraszt vagyok. Az őseim mind a földből éltek. Igaz, spárgát nem termelt senki, nem volt hagyománya sem ezen a vidéken, sem a családban. Űkapámig visszamenőleg szőlőtermesztéssel, almatermesztéssel és minimális borászáttal foglalkoztak, és Édesapám is kertész volt. Amikor az űkapám ideköltözött, az ősi családi földeket szétosztotta a családban gyerekei között, az egyik ilyen területen gazdálkodom most én. Ugyanakkor a véletlennek is szerepe volt a spárga termesztés választásakor, hiszen, amikor a Kertészeti Egyetem (most: Szent István Egyetem) Zöldségtermesztési Tanszékén dönteni kellett a vizsgadolgozat témájáról, én a gombatermesztést választottam volna, de a tanárom arra ösztökélt, hogy keressék inkább más témát, hiszen majd mindenki a gombatermesztésről akar értekezni. Hazafelé utazván a vonaton a barátóm édesanyja olyan szépen, lelkesedéssel beszélt a spárgatermesztésről, hogy elhatároztam, a spárgatermesztés gazdaságosságáról írok. Mi sem volt

nyilvánvalóbb, hogy ha a földünkön magam is telepítek spárgát, akkor pontosan leírhatom a tapasztalataimat. Így fogtam bele a spárgatermesztésbe: 1999-ben telepítettem az első darabot, s 2001-ben, mikor végeztem az egyetemen gyakorló spárgatermesztőként szedtem az első termést. Utána hazajöve folyamatosan telepítettem, fejlesztettem a vállalkozásomat. Először itthon adtam el a termést, később Ausztriába a nagybani piacra szállítottuk, ahol egy kft-n keresztül értékesítettük.

Mikor változtatta meg ezt abonyolult vállalkozási formát? - kérdeztük Batizné Somogyi Nóráról.

- Nem csak vállalkozó, hanem családaya is vagyok, ezért a gyerekeim születésekor ezt a termelési-értékesítési szisztémát befejeztem. Maradt a spárgatermesztés egy nagyobb területen, korszerűbb megoldásokkal. 2010-ben a fiatal gazda pályázat keretében telepítettem öt hektárnyi öntözéssel ellátott ültetvényt, korszerű holland fajtavál. Ez a fajta zöld spárga több munkaerőt igényel, de jobb árat adtak érte, mint a fehérért. Az akasztói For-TÉSZ Kft. tagjaként az ő piacokra szállítok zöld spárgát. Magyarországon csak néhány termelő foglalkozik zöld spárga termesztésével. 2012 őszén további 3 hektár ültetvényt telepítettem, így most nyolc hektáron gazdálkodom. Pályáztam mosó manipuláló épület létesítésére is a spárgaföld mellett. Mindehhez már komoly pénzügyi háttérre volt szükség, amit a Rónasági Takarékszövetkezet biztosított. Egyrészt az Agrár Széchenyi Kártya révén segített, másrészt finanszírozta az építkezés egy részét, mert az nem csak a pályázati forrás igénybevételére támaszkodott. Mivel fiatal vállalkozóként nem állt rendelkezésre jelentős fedezet, fontos szerepe van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességének is. Sokat könnyített a terheken, hogy úgy változtattunk a kölcsön összetételén, hogy a piaci alapon felvett hitelt az Agrár Széchenyi kártyáról törlesztettem, ami jóval kedvezőbb megoldást nyújtott.

Milyen eredményeket ért el a vállalkozás?

- Évjárártól függően 4-6 tonna spárga terem hektáronként. Nem mondhatom, hogy ideálisak az adottságok, de a spárga elviseli a homokot. Most mindent a For-TÉSZ kiskőrösi telephelyére szállítok. A legkomolyabb korlátozó tényező a kézi munkaerő hánya.

A spárgát mezőgazdasági munkára bejelentett idős munkások szedik. Mint minden hasonlóra, erre a munkára is egyre kevesebben vállalkoznak. 15 éve dolgozott nálunk egy család Romániából, akik a környezetükből tudtak megfelelő számú szedő csapatot szervezni, de az idén már nem jöttek. Személyes kapcsolat alapján valahogy még ki tudtam pótolni a szedő brigádot, de teljes a bizonytalanság, hogy akár jövőre is mi lesz. Úgy látom, és ebben nem vagyok egyedül, hogy a vállalkozások működését már a közeljövőben a kézi munkaerő határolja majd be. Egyrészt azzal, hogy mind kevesebben vállalkoznak munkára, másrészt ezzel összefüggésben erősen nőnek a bérek. Mivel a spárga szedése nem gépesíthető, nincs más megoldás, mint akár távolról embereket szervezni. Csupán a manipulálást lehet gépesíteni. A TÉSZ feldolgozójában, ahova most szállítom a felszedett spárgát, mossák, méretre vágják, osztályozzák. nekem nem éri meg egy ilyen gépsort üzemeltetni, mert nagyon drága. Az előző években itt a föld melletti kis üzemben végeztük el a feldolgozást, de ma már nem tudtam annyi fizikai munkást szerezni, hogy ezt megoldjuk, pedig anyagilag kedvezőbb lett volna. Most örülök, ha fel tudjuk szedni a spárgát.

Ennek fényében miként látja az idei év eredményét? - kérdeztük a vállalkozót.

- Az idén az a célom, hogy a korábbi évek árbevételeinek bő felét elérjük. Az elmúlt 15 évben nem volt ennyire gyenge szezon. Tavaly és tavalyelőtt még a szezon végén sem volt olyan alacsony az ár, mint most az induló ár. Jelenleg körülbelül az önköltség határán vagyunk. A spanyolok és a görögök - valószínűleg az időjárás miatt - később jelentek meg a piacon, eltolódott a szezon. A korábbiaknál többen kínáltak a terméket, ráadásul húsvétkor akcióztak, lenyomták az árakat. Ehhez még tegyük hozzá azt is, hogy nálunk öt olyan nap volt, amikor nem tudtuk, hogy reggel fagyra ébredünk-e. Mindez nagyon kedvezőtlenül jött össze. Azzal számolok, hogy az idei eredményből annyira telik, hogy gondosan megműveljük az ültetvényt. Azt még el kell döntenem, hogy ősszel telepítsek-e.

A tervekről a következőket mondta Batizné Somogyi Nóra.

- Több elképzelésem van a jövőt illetően. Az ültetvény mellett még van szabad terület, lehet a spárga területét növelni, vagy valamilyen más növény termesztésével kell összekapcsolni. Pályázatot is adtam be bemutató üzem létesítésére. Az önkormányzatnál felvetődött, hogy a közmunka program keretében spárgát termesztenének, és én tanítanám be a közmunkásokat a telepítésre, a növényápolásra, a szedésre. Alkalmas lehet a telep a bemutatásra, akár a felsőoktatásban tanuló hallgatók részére, hiszen közülük sem sokan ismerik a spárgát. De alkalmas lehet tenni érdeklődő látogatók fogadására is. Kísérletezem spárgából készült különféle készítményekkel. Tavaly jutottam el odáig, hogy préselt spárgalevet tartósítsak üvegben, de el tudok képzelni valamiféle aszalványt, vagy porított készítményt. Fontos, hogy a mostaninál nagyobb mértékben „bevigyük” ezt a növényt a konyhákba, és többféle módon tegyük kedveltté. Sajnos a jelenlegi gyakorlat az, hogy a legjobb minőségű spárgát külföldre szállítjuk, a hazai piacra csak a vékony és gyenge minőség jut, ami nem segíti a hazai fogyasztás elterjedését. Bőven van tehát még tennivalónk.

„Mivel fiatal vállalkozóként nem állt rendelkezésre jelentős fedezet, fontos szerepe van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességének is.”
Batizné Somogyi Nóra

6

A kisgazdaságok egyszerűsített támogatása

A kistermelői egyszerűsített támogatási rendszerbe a termelők 2015. augusztus 15-ig léphettek be, de kilépni bármelyik évben lehetséges. A támogatás igénybevételére jogosult minden olyan termelő, aki minimum egy hektáros területtel rendelkezik. Az egyszerűsített kistermelői támogatás a SAPS, a zöldítés, a fiatal gazda és a termeléshez kötött támogatások együttes összegét helyettesíti. A rendszerben folyósított támogatás feltétele, hogy a gazdálkodó - kifizető ügynökség által megállapított - SAPS támogatásra jogosult területének nagysága (referenciaterület) nem csökkenhet mindaddig, amíg a kistermelő a rendszer kedvezményezettje kíván maradni, azaz legfeljebb 2020-ig. Az érintett gazdálkodóknak évente, az egyszerűsített kérelmezési eljárás keretében, az egységes kérelem felületén kell jelezniük, hogy legalább akkora területre igénylik a kisgazdaságok támogatását, mint 2015-ben. Abban az esetben, ha a gazdálkodó a 2015. évben bejelentett támogatható területnagyságnál kisebb területméretet jelöl be, az adott évben elesik a támogatás teljes összegétől. Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy azok a gazdálkodók, akik 2016-ban az egyszerűsített kérelmezési eljárás keretében egyáltalán nem jelöltek, vagy valamilyen oknál fogva kisebb területet jelöltek a 2015-ben megállapított támogatható területnél - és emiatt 2016-ban nem kaptak kistermelői támogatást - 2017-ben ismét jogosultak lehetnek ilyen támogatásra. Ennek az a feltétele, hogy a 2017. évben az egyszerűsített kérelmezési eljárás keretében, az egységes kérelem felületen legalább akkora támogatható területet jelöljenek be, mint a 2015. évi referenciaterület.

Tenyésznyúl támogatás

A Magyar Államkincstár honlapján megjelent a tenyésznyúl tartásra igényelhető támogatás részletes leírása. Az 54/2014. (IV. 29.) VM rendelet alapján az állattartók vissza nem térítendő mezőgazdasági csekély összegű támogatást vehetnek igénybe erre a célra. A támogatás mértéke az adott támogatási időszakban tenyésztésbe állított tenyésznyulanként 2000 forint. A 2017. január 1. és 2017. június 30. közötti időszakban tenyésztésbe állított nyulak esetében 2017 júliusában lehet támogatási kérelmet benyújtani. Az év második felében tenyészteni kezdett állatok esetében pedig 2018 januárjában adható be a támogatási kérelem.

Tanyafejlesztési Program

A nemzeti forrásból működtetett Tanyafejlesztési Program célkitűzése a tanyán élők életszínvonalának, életminőségének javítása, illetve a tanyai gazdálkodás megújítása, a gazdálkodási feltételek megerősítése. A program eddigi hatéves működése során csaknem 1700 pályázó mintegy 8,1 milliárd forintos támogatáshoz jutott hozzá. A 2017. évben több mint 1,2 milliárd forint fordítható a program finanszírozására. A Tanyafejlesztési Programban nyújtott támogatás 2017. évi igénybevételének feltételeiről szóló 20/2017. (IV. 26.) FM rendelet a közelmúltban jelent meg. Az alábbi célterületeken vehető majd igénybe vissza nem térítendő támogatás:

- a tanyák, valamint a tanyás térség megőrzését és fejlesztését célzó települési és térségi fejlesztés,
- a tanyák és a tanyás térség megőrzése, fejlesztése érdekében tanyagazdaságok indítása és fejlesztése,
- a tanyák lakóépületének felújítása, a lakó- és vagyonzbiztonságot szolgáló egyéni fejlesztések megvalósítása,
- az országos zártkerti szociális mezőgazdálkodás elterjesztését támogató mintaprogram végrehajtása,
- a Tanyafejlesztési Program továbbfejlesztését szolgáló mintaprogramok megvalósítása.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

7

Május második felétől pályázható az agrárdiverzifikációs beruházási támogatás

A „Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása” című pályázati felhívásra a vidéki térségekben működő mezőgazdasági mikrovállalkozások pályázhatnak.

A kiírás révén falusi turisztikai attrakciók és szolgáltatások (például szálláshely) létesítése és továbbfejlesztése, illetve nem mezőgazdasági termék-, szolgáltatás- és technológiafejlesztés, a tevékenység elindításához vagy továbbfejlesztéséhez szükséges műhely vagy bemutató tér, interaktív bemutatók tartásához szükséges fejlesztések valósíthatók meg.

Abban az esetben, ha a projekt a Balaton Kiemelt Üdülő Körzet területén valósul meg, egyéb szálláshelyhez kapcsolódó fejlesztés támogatható.

Több pontosító módosítást követően az agrárdiverzifikációs pályázatra 2017. május 12. és 2019. május 14. között nyújthatják be kérelmüket az érintettek. Az első beadási szakasz 2017. június 12-ig tart. Az értékelési határnapokig benyújtott projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 160 000 eurónak megfelelő forintösszeg: a 2017. január elsejei EKB középárfolyam szerint mintegy 49,5 millió forint. A támogatási intenzitás a projekt megvalósulási helyétől függően az elszámolható költségek maximum 70 százaléka lehet.

A teljes rendelkezésre álló támogatási összeg megközelíti a 36 milliárd forintot.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény-termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízügyi célú nem termelő beruházások: vízügyi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízügyi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Jégesőárk megelőzésére szolgáló beruházás
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Az agrár-innovációs operatív csoportok létrehozása és innovatív projektjeinek megvalósításához szükséges beruházások megvalósítása
- Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Erdősítés támogatása
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása
- Egyedi szennyvízkezelés
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

Az alapítványi kezességvállalás 2016. évi főbb folyamatai

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány a korábbi évek dinamikus emelkedését követően a 2016. évben tovább bővítette kezességvállalási tevékenységét, segítve ezzel a - döntően kisebb méretű - vidéki, s főként az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások hitelhez jutását. Ez a kezességi ügyletszám, a kezességgel biztosított hitelösszeg mellett a kezesség teljes összegének több mint 25 százalékos növekedését eredményezte. A tavalyi évben is nőtt a kezességvállalás átlagos mértéke: a kezesség összege és az általa biztosított hitel értékének hányadosa meghaladta a 74 százalékot. (Három éve még csak 64 százalékos volt ez az arány.) A kezességi mérték szóban forgó jelentős növekedése nagyrészt az egye-

di kezességi termékek térnyerésével magyarázható: 2016-ban a kezességi ügyletek több mint 90 százaléka tartozott ebbe a kezességi kategóriába, a kezességgel biztosított hiteleknek pedig a 70 százaléka. Az utóbbi években a hitelintézetek egyre szívesebben hitelezik az agráriumot, ezzel is magyarázható, hogy a bankoknál mind elterjedtebb a gazdálkodók saját igényeire alapozott termékfejlesztés és hitelezés. A bankok az Alapítványra jellemzően agrárügyletekre szakosodott intézményként tekintenek, így a hitelintézeti és alapítványi együttműködésnek egyre markánsabb elemévé vált az elsősorban a mezőgazdasági vállalkozásokra szabott egyedi kezességi termékek igénybe vétele. Az alapítványi termékfejlesztés növekvő hangsúlyt helyez az ilyen, a bankok számára vonzó egyedi termékek kidolgozására, és a kezességvállalási tevékenységbe való bevezetésére.

Kivezetésére tekintettel 2016-ban már kevésbé volt jelentős a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Növekedési Hitelprogramja. Az MNB szándékaival összhangban a bankok és takarékszövetkezetek tavaly már egyre nagyobb mértékben saját forrásból hiteleztek. Ez az alapítványi kezességvállalásban is tükröződik: míg 2014-ben a kezességi ügyletek 68, 2015-ben 76, addig 2016-ban már közel 94 százaléka kapcsolódott a hitelintézetek saját forrású hitelnyújtásához.

A kezességvállalás nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlását tekintve kitűnik, hogy 2016-ban mintegy harmadával nőtt az elsődleges agrárügyletek száma, illetve kezességgel biztosított hitelösszege. Az összes kezességi ügylet több mint 98 százaléka a kedvezményes díjú volt, a kezességgel biztosított hitelösszegnek pedig majd 93 százaléka esett ebbe a díjkategóriába.

Az éven belüli hitelekhez kapcsolódó kezességi ügyletek száma valamivel kevesebb lett a tavalyi évben, de a kezességgel biztosított hitelösszeg növekedett. Az egy-három éves futamidejű hitelek esetében 20 százalékos ügyletszám mérséklődés történt, ám a garantált hitelösszeg majd 10 százalékkal emelkedett. A három-öt éves kölcsönökért vállalt kezességek száma és hitelösszege viszont ugrásszerű bővülést mutat. Ez nagy valószínűséggel a közvetlen agrártámogatásokat megelőlegező hitelek és a többéves folyószámlahitelek jelentős emelkedésével magyarázható. Az öt éven túli hitelekhez kapcsolódó kezességvállalás 2016-ban is az alapítványi portfólió viszonylag kis részét tette ki.

A múlt évben a garantált hitelek döntő hányada forgóeszköz jellegű volt, főként folyószámlahitel. Az agrárberuházások 2016. évi alakulását tekintve a beruházási jellegű hitelek viszonylag kisebb mértékkel és súllyal jelentek meg a kezességvállalásban.

A Vidékfejlesztési Program valamennyi pályázatát meghirdették

A Vidékfejlesztési Program (VP) valamennyi pályázati felhívását meghirdették 2017. március 31-ével. A 2014 és 2020 közötti időszakban összesen mintegy 1300 milliárd forint összegű európai uniós és részben nemzeti forrásra támaszkodó támogatáshoz juthatnak hozzá a hazai gazdálkodók. A több mint hatvan pályázat jelentős része már az elmúlt másfél évben elérhető volt. A kiemelkedő érdeklődést jelzi, hogy a különféle pályázati konstrukciókban a beruházások támogatására biztosított 600-700 milliárd forintos összegű teljes keretre mintegy három-négyszeres túligénylés érkezett be. A hitelező bankok is azt tapasztalják, hogy az agrár-vállalkozásokat erőteljes beruházási szándék jellemzi. A gazdálkodók több mint két-harmada tervez beruházást a következő egy-két évben, amelyek mind a technikai fejlesztést, mind az üzemméret növelését érintik. Már csak néhány olyan pályázati konstrukció - például a borászatok fejlesztése, a mezőgazdasági diverzifikáció segítése stb. - érhető el, amelyekben van még lehetőség beruházási támogatásra pályázni. Az agrárpolitikai céloknak megfelelően a VP-ben a beruházási támogatások 80 százalékát a mikro, kis- és középvállalkozások számára biztosítják, a források mindössze 20 százalékát igényelhetik a nagy mezőgazdasági vállalkozások.

GARANCIA

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor